

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Klas Lind, Åse Danielsson, Sofia Kåberg

2021-04-12

Dnr BOU 2020-524

Barn- och ungdomsnämnden

Statsbidrag - Likvärdig skola 2021

Förslag till barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Statsbidraget för likvärdig skola för andra halvåret 2021 fördelas i enlighet med utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag.
2. Fördelningsmodellen för statsbidraget gäller även för första halvåret 2022 under förutsättning att kommunen erhåller förväntat statsbidrag för 2022
3. Återrapportering av resultatet av insatserna ska ske i samband med verksamhetsberättelsen avseende 2021.

Ärende

Statsbidraget för likvärdig skola ska gå till att utöka huvudmannens resurser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen och grundskolan, från 2021 även fritidshemmet. Statsbidraget ska finansiera utökade eller nya insatser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen som huvudmannen har valt utifrån en analys av lokala förutsättningar och behov. För 2021 är bidraget till Linköpings kommun 74 973 565 kr.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har tagit fram förslag till plan med insatser och ett förslag till ekonomisk fördelning för att öka likvärdigheten.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Fördelning av medel – statsbidrag Likvärdig skola, 2021-04-12

Bakgrund

Information från skolverket

Statsbidraget för likvärdig skola ska gå till att utöka huvudmannens resurser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen och grundskolan, från 2021 även fritidshemmet. Statsbidraget ska finansiera utökade eller nya insatser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen som huvudmannen har valt utifrån en analys av lokala förutsättningar och behov.

Huvudmannen ansvarar för att analysera sina resultat, identifiera behoven och prioritera vilka insatser som statsbidraget ska finansiera. En plan ska upprättas av huvudmannen. Det är också huvudmannen som bestämmer hur bidraget fördelas inom organisationen.

Berörda fackliga organisationer ska ha hörts innan planen upprättas.

För 2021 är bidraget till Linköpings kommun 74 973 565 kr.

Linköpings kommuns plan för att öka likvärdigheten

Bakgrund

Linköpings kommun har över 16 000 elever i förskoleklass och grundskola. I kommunen finns drygt 60 skolenheter. Skolorna har olika förutsättningar och det skiljer dessutom åt inom skolorna. Rektor på skolan har i uppdrag att öka likvärdigheten, vilket också är ett av de mål som formulerats av huvudmannen och följs upp av huvudmannen.

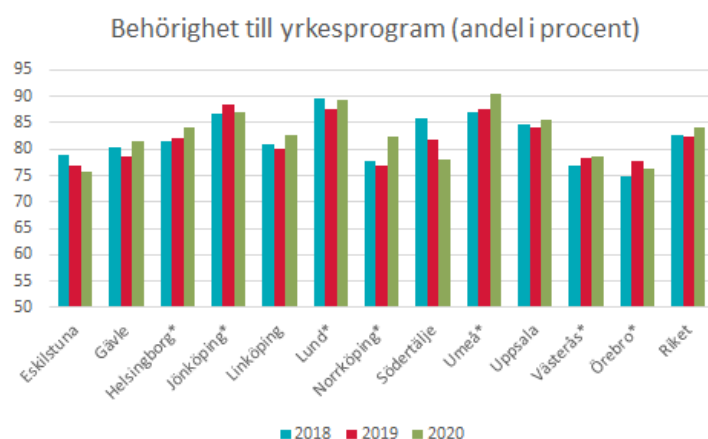
Linköpings kommun har sedan länge en resursfördelningsmodell som tar hänsyn till elevernas bakgrundsfaktorer. Detta benämns som strukturbelopp och tas fram årligen med hjälp från SCB. Resursfördelningsmodellen syftar till att öka likvärdigheten och ger rektor ekonomiska förutsättningar att sätta in insatser för ökad likvärdighet. Med hjälp av statsbidraget för likvärdig skola ges ytterligare möjligheter att stärka likvärdigheten.

Det är rektor på respektive skola som analyserar insatser, vidtar åtgärder och olika anpassningar på både grupp- och individnivå för att stärka likvärdigheten. Insatser görs genom regelbundna verksamhetsuppföljningar på varje skola där utvecklingsinsatser definieras och utvärderas. Hur insatserna genomförs ser olika ut på de olika skolorna och förändras under ett läsår. Alla skolor får nya elever till höstterminen och insatser behöver kontinuerligt följas och utvärderas, och nya justerade åtgärder vidtas utifrån de behov som identifierats.

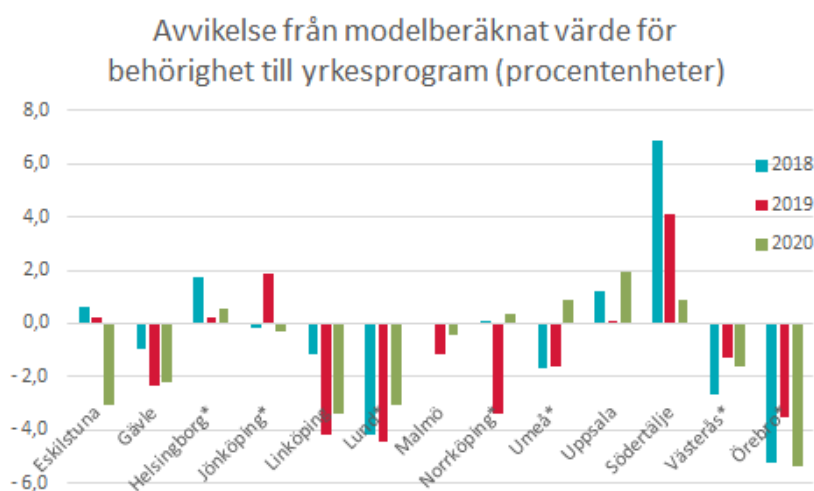
Förutsättningar - likvärdighet i Linköping

Linköpings kommun har i arbetet med likvärdighet olika förutsättningar att förhålla sig till. Under det gångna läsåret ökade andelen elever behöriga till yrkesprogram på gymnasieskolan jämfört med de två föregående läsåren. I jämförelse med liknande kommuner placerar sig Linköpings kommunala skolor i mitten gällande behörighet till yrkesprogram. En majoritet av

jämförelsekommunerna har höjt behörigheten för elever som gick ut årskurs 9 vårterminen 2020.

Statistiska centralbyrån tog på uppdrag av 2015 års Skolkommision fram en regressionsmodell. Modellen bygger på att skatta antalet elever som inte uppnår behörighet till gymnasieskolan. Historisk data över utfall de senaste fem åren av alla elever som gått ut årskurs 9 i hela Sverige, har använts som underlag för modellarbetet. Utifrån befintliga data har en logistisk regressionsmodell anpassats. Med hjälp av modellen kan sannolikheten för att en elev inte uppnår behörighet till gymnasieskolan skattas. Av totalt drygt 14 000 elever i Linköpings kommunala grundskolor är sannolikheten att knappt 1 800 inte blir behöriga till nationellt program på gymnasieskolan. Modellen används av barn- och ungdomsnämnden för att fördela strukturbelopp och likvärdighetsbidrag i syfte att öka likvärdigheten och elevernas måluppfyllelse.

Det modellberäknade värdet visar var kommunerna förväntas prestera utifrån ett antal bakgrundsfaktorer, t.ex. föräldrars utbildningsbakgrund. Linköpings kommunala skolor ligger alla tre åren under det förväntade resultatet tillsammans med flera andra kommuner. Sju av jämförelsekommunerna

presterar över förväntat resultat när det gäller behörighet till yrkesprogram. Detta innebär att Linköping har en förbättringspotential. Undervisning i matematik och svenska som andraspråk är utvecklingsområden som har prioriterats i olika satsningar i Linköpings kommun. Exempelvis pågår ett riktat arbete med fokus på matematikresultaten på de skolor som idag har de största socioekonomiska utmaningarna, tillika de lägsta resultaten. Det är ett långsiktigt arbete att få effekt av satsningarna och därmed höja behörigheten och öka likvärdigheten.

Vårterminen 2020 avslutade 1 318 elever grundskolan. Av dessa var 225 elever obehöriga till yrkesprogram på gymnasieskolan. Årligen genomförs en lovskola som riktar sig till de elever som har förutsättning att kunna bli godkända i de behörighetsgivande ämnena. Ytterligare 27 elever blev behöriga efter genomförd lovskola. I den officiella statistiken var 82,8 % av eleverna behöriga och efter lovskolan ökade behörigheten till 85 %. Det är i första hand matematik och svenska som andraspråkseleverna har läst och fått betyget E i samband med lovskolan.

Nyanlända elever

Av de 225 eleverna var cirka 70 elever nyanlända. En elev som har kommit de senaste fyra åren räknas som nyanländ. Det innebär att dessa elever har kommit till Sverige sent under sin grundskoletid. Det är en stor utmaning för dessa elever att tillägna sig kunskaper för att få betyget E i svenska, matematik och engelska samt ytterligare fem ämnen för att bli behöriga till yrkesprogram på gymnasieskolan. Nyanlända elever är ingen homogen grupp. Här finns elever som kommer till Sverige som analfabeter och elever som har läst motsvarande svensk grundskola. Utifrån detta finns det elever som blir behöriga även till högskoleförberedande program men också elever som har en lång väg att gå för att nå behörighet. Att lära sig svenska är komplext, alltifrån vardagspråk till att tillägna sig ett skolspråk. Enligt forskning tar det upp till åtta år för en elev att tillägna sig ett skolspråk.

Elever i resursskolor och övergripande särskilda undervisningsgrupper

Av de 225 elever fanns 25 elever i någon av dessa grupper. Elever med psykosociala svårigheter, elever med funktionsnedsättningar inom autismspektrat, bl.a. ADHD och elever med grav språkstörning har behov av undervisning i mindre grupperingar. Det är en stor utmaning för skolan att ge eleverna kunskaper och förmågor för att bli behöriga. I dessa finns specialpedagogisk kompetens samt hög tillgång till elevhälsans olika delar.

Utöver dessa 25 elever finns det elever som är i behov av omfattande extraordinärt stöd för att klara utbildningen. Skolorna kan ansöka och få extra resurser för dessa elever. Trots skolans insatser är det en stor utmaning att arbeta för att eleverna ska få behörighet till gymnasieskolan då de oftast har sammansatta funktionsvariationer.

Elever boende i socioekonomiskt utsatta områden

Elever boende i socioekonomiskt utsatta områden har både lägre meritvärden och lägre behörighet till gymnasieskolan. 52 % av eleverna i socioekonomiskt utsatta områden i Linköping blev behöriga att jämföra med 88 % i övriga bostadsområden. Föräldrarnas utbildningsbakgrund är en faktor som enligt forskning påverkar elevernas möjlighet att bli behöriga till gymnasieskolan. Barn- och ungdomsnämnden fördelar resurser för att öka likvärdigheten via strukturbelopp och statsbidrag för likvärdighet. Dessa resurser gör det möjligt för skolorna att organisera och anpassa undervisning för dessa elever. Den segregation som finns är en utmaning både för skolan och för andra delar av samhället.

Insats för ökad integration

Barn- och ungdomsnämnden har under 2020 beslutat att avveckla högstadiet i Skäggetorp som en åtgärd i att minska segregationen. Ett särskilt införandeprojekt sker under 2021 för elever i det socioekonomiskt utsatta området Skäggetorp. Eleverna har till höstterminen 2021 fått placering på andra högstadieskolor. Arbetet syftar till att ge eleverna bästa förutsättningar för start och undervisning på mottagande skolor med syftet att eleverna ska få behörighet till nationellt program på gymnasieskolan. En projektledare är tillsatt och utvecklingsarbete pågår med respektive skola.

Förbättringsarbete för att öka måluppfyllelse och likvärdighet

Skolutvecklingsmodellen ”Skolutveckling från mitten” (SFM) syftar till att utveckla undervisningen och öka måluppfyllelsen. En viktig del i modellen består av att sammanlänka det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå och huvudmannanivå. Under våren 2020 fortsatte arbetet med verksamhetsuppföljningar i alla skolformer och utifrån dessa har en strategi för kommande läsår utarbetats. Under läsåret 2020-2021 tas det tredje steget i SFM-processen då fokus läggs på förväntade resultat, ett formativt angreppssätt på skol- och systemnivå som väldigt enkelt uttryckt bygger på höga förväntningar på alla elever och på genomgående systematiska kunskapsuppföljningar. Syftet är ytterligare stärka skolornas ledningsgrupps strategiska arbete i att nå högre måluppfyllelse/förbättrade kunskapsresultat. I förskolan har fokus och det som diskuterats på SFM och ledningsgrupper däremellan varit undervisningsförbättring för att varje barn ska utvecklas och lära.

Regelbundna verksamhetsuppföljningar genomförs på alla skolor där verksamhetsområdeschef, rektor och rektors ledningsgrupp deltar. Vid dessa sker resultatuppföljning på grupp- och individnivå för att identifiera alla elevers behov av anpassningar för att nå högre måluppfyllelse.

Identifierade insatser och plan för att öka likvärdigheten - användning av bidraget för likvärdig skola

Följande insatser har identifierats och pågår. Dessa finansieras av Likvärdighetsbidraget under 2021. Under förutsättning att Linköpings kommun

tilldelas statsbidrag även för 2022 fortsätter dessa insatser även under vårterminen 2022.

Satsning på de yngre åldrarna, förskoleklass, lågstadiet och fritidshem

Bidraget ersätter tidigare lågstadiesatsning och ska användas till att behålla och anställa mer personal i förskoleklass, lågstadiet och fritidshemmet.

Huvudmannen har gjort bedömningen att tidiga insatser har stor betydelse för elevernas fortsatta kunskapsutveckling. Syftet med insatsen är att personalen ska få mer tid för varje elev och att inga elever ska gå vidare till mellanstadiet utan tillräckliga kunskaper och färdigheter.

Likvärdighetsbidrag

Likvärdighetsbidrag utges till skolor med hög andel elever som riskerar att inte uppnå behörighet till nationellt program på gymnasiet. Huvudmannen fördelar bidraget till de skolor som har högst andel elever som riskerar att inte nå behörighet till nationellt program på gymnasieskolan. En högre andel ger ett högre belopp. Skolans elevantal har vägts in i fördelningen. Som underlag används den regressionsmodell som används till strukturbeloppet i kommunens resursfördelning. Insatser som genomförs under är följande:

Insatser:

- högre lärartäthet för att kunna möta elevernas förutsättningar och behov, bl.a. genom tvåläraresystem för att kombinera olika lärarkompetenser i klassrummet
- mindre elevgrupperingar
- individualiserad undervisning
- stärka arbetet i ämnena svenska som andraspråk och matematik
- förstärka studiehandledning på modersmålet genom både lärare och digitala resurser
- handledning och kompetensutveckling av logoped för elever i språklig sårbarhet och med språkstörning

Följande skolor får del av likvärdighetsbidraget:

Skola	Bidrag
Ulleviskolan	3 800 000
Bäckskolan	2 367 217
Rosendalsskolan	6 758 577
Nygårdsskolan	4 374 206
Nya Rydsskolan	3 000 000
Ekkälleskolan	2 846 890
Björnkärrsskolan	2 153 110
Kungsbergsskolan	2 700 000
Summa	28 000 000

Elevhälsoarbete

Insatserna ska i första hand gå till att säkra elevhälsans olika kompetenser på alla skolor. Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För de medicinska insatserna ska det finnas tillgång till skolläkare och skolsköterska. Eleverna ska också ha tillgång till psykolog och kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens.

Insatser genomförs för att stärka introduktion av ny personal och nyrekrytering. Verksamhetsområdeschef och elevhälsochef fördelar bidraget efter en behovsanalys till respektive skola och till gemensamma insatser.

Huvudmannen har tagit fram ett stödmaterial till skolorna med syfte att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet och göra det likvärdigt. Detta material täcker det som är främjande och förebyggande och vilka som ska vara involverade i olika typer av frågor på skolan. Materialet revideras och utvecklas.

Samordnare inom de olika elevhälsokategorierna finns för att stärka nätverksarbetet inom elevhälsan. De ansvarar för att ta fram gemensamma rutiner, genomföra kompetensutvecklingsinsatser utifrån skolornas behov samt bygga upp samarbetsformer med olika aktörer.

Under 2021 ges kompetensutveckling om elevhälsouppdraget till elevhälsopersonal och rektorer. I kompetensutvecklingen ingår bland annat sekretesslagstiftning, dokumentation och hur uppdraget har stöd i skollag och hälso- och sjukvårdslagstiftningen.

Skolornas olika behov identifieras och utifrån detta görs insatser. Under 2021 görs uppföljningar och revideringar av stödmaterial. Detta leder till insatser i form av kompetensutveckling och till att säkra bemanning i form av specialpedagogisk kompetens.

Att delta i skolans undervisning är en förutsättning för att nå målen i grundskolan. Av olika anledningar finns det elever som har en hög skolfrånvaro. Kring dessa elever sker ett omfattande arbete där elevhälsan är en viktig part för att öka närvaron. På högstadiet har ca 25 % av eleverna en frånvaro över 15 % de senaste åren. Det finns även en grupp elever med frånvaro över 40 %.

Ett utvecklingsarbete pågår inom de kommunala skolorna med stöd från den centrala elevhälsan, för att ytterligare möta skolornas behov av stöd. I de analyser som gjorts av förvaltningen ses ett stort samband mellan närvaro och betyg. Detta ska leda fram till ett kommungemensamt stödmaterial, rutiner och arbetsätt.

Riktad insats

En riktad insats går till skolor med svåra förutsättningar där likvärdighetsbidraget ovan behöver förstärkas ytterligare. Dessa skolor har en kombination av vikande elevunderlag, ekonomiska svårigheter och hög andel

nyanlända elever. Flera av de föreslagna skolorna är skolor som kommer att ta emot nya elever under kommande läsår. En del av dessa är nyanlända elever och skolorna kompenseras därmed för uteblivet strukturbelopp (för nytillkomna elever).

Följande insatser genomförs:

- säkerställa adekvat personalbemanning
- stärka arbetet med i ämnena matematik och svenska som andraspråk
- förstärka studiehandledning på modersmålet, genom både lärare och digitala resurser

Följande skolor får del av den riktade insatsen:

Skola	Bidrag
Bäckskolan	2 500 000
Linghemsskolan	650 000
Ljungsbro skola	650 000
Malmslättsskolan Tokarp	650 000
Ånestadsskolan Hög	650 000
Rapestad skola	500 000
Nya Rydsskolan	300 000
Nygårdsskolan	300 000
Ulleviskolan	300 000
Änggårdsskolan	300 000
Summa	6 800 000

Ekonomisk fördelning

Insats	Miljoner kronor
Likvärdighetsbidrag	28
Elevhälsoarbete	12,1
Förebyggande arbete åk F-3 och fritidshem	30,4* (28)
Riktad insats	6,8
Summa	74,9

*Statsbidrag har höjts jmf med 2020. Nämnden beslutade om bidraget för hela läsåret 2020/21. Det innebär att det nu delas ut 2,4 mkr ytterligare till höstterminen 2021.

Bedömning av skolornas totala ekonomi

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har gjort en analys av skolornas totala ekonomi, inkluderat statsbidraget för likvärdig skola. En bedömning har gjorts av antalet elever på respektive skola kommande läsår. I bedömningen har grundbelopp, strukturbelopp, landsbygdsstöd samt statsbidraget för likvärdig skola vägts in. De främsta konsekvenserna av fördelningen av statsbidraget likvärdig skola är att ett ökat belopp genereras till Malmslättsskolan Tokarp och Berzeliusskolan. Dessa skolor tar nästa läsår emot fler elever samt har en högre andel elever som riskerar att inte nå målen. Det finns skolor som beräknas få en lägre total ersättning jämfört med idag. Detta beror på ändrat strukturbelopp men framförallt på ett lägre antal elever.

Ekonomiska konsekvenser

Linköpings kommun har rekvirerat statsbidraget utifrån den tilldelade bidragsramen och påverkar inte nämndens internbudget.

Kommunala mål

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av genomförda insatser sker i samband med verksamhetsberättelsen avseende 2021.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL § 11 avslutades i enighet 2021-04-13.

Utbildnings- och
arbetsmarknadsförvaltningen

Anders Jolby

Beslutet skickas till:
Rektorer kommunala grundskolor
Områdesekonomer